

УДК 658:005.334

ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Студ. Т.В. Петренко, гр. ЕПмг-1-15

Наук. керівник доц. Т.В. Гавриленко

Київський національний університет технологій та дизайну

Проблематика антикризового управління підприємством широко висвітлена в наукових працях вітчизняних та зарубіжних учених, проте разом з тим деякі аспекти не знайшли належного відображення в літературі і потребують подальшого розвитку та дослідження. Так, бракує підходів до оцінки ймовірності виникнення кризових явищ та рівня кризового стану вітчизняних підприємств з урахуванням їх розмірів, виду діяльності, організаційно-правової форми, галузевої належності та регіональної специфіки тощо; недостатньо повно вивчені особливості розроблення та реалізації комплексу антикризових заходів залежно від типу підприємства (державні підприємства, акціонерні товариства, малі підприємства) та варіанти організаційних рішень під час побудови системи антикризового управління.

Головними особливостями процесу антикризового управління є: мобільність та динамічність у використанні ресурсів та проведенні змін; здійснення програмно-цільових підходів в технологіях розроблення та реалізації антикризових рішень; підвищена чутливість до чинника часу в процесах управління, здійснення своєчасних дій; використання антикризового критерію якості рішень під час їх розроблення та реалізації.

З метою ліквідації (попередження) кризових явищ можуть розроблятися документи різного змісту: антикризова маркетингова програма; програма фінансового оздоровлення. Для подолання (попередження) кризи на підприємстві розробляється комплексна антикризова програма, яка уможливорює об'єднати різнопланові заходи.

Особливості побудови системи управління малими підприємствами також необхідно враховувати під час формування системи антикризового управління:

- високий ступінь централізації (зосередження права прийняття рішення на найвищому рівні);
- менший ступінь формалізації створює передумови для швидкого реагування, підвищує рівень мобільності та динамічності у використанні ресурсів, проведенні змін, реалізації інноваційних програм;
- спрощена організаційна структура управління, що зменшує час на проходження інформації між рівнями управління;
- особиста зацікавленість менеджерів вищого рівня (які, як правило, є власниками підприємства) в результативній та ефективній діяльності підприємства.

Симптоми наявності проблем: кількісні (показники капіталу, структура активів), якісні (негативна репутація) та похідні (рентабельність і ліквідність). Причини – невдоволеність клієнтів якістю, розслідування з боку державних органів влади, наявність серйозних проблем, які приховувались від зацікавлених осіб.

Антикризове управління діяльністю – комплекс заходів щодо виявлення факторів, які спричиняють кризу, профілактики, діагностики, попередження і нейтралізації кризових явищ, спрямований на досягнення цілей діяльності, реалізацію стратегії, прогресивний розвиток.

Доцільним є формування системи антикризового управління на основі внутрішнього контролю підприємства у взаємозв'язку зі службою ризик-менеджменту.

Система антикризового управління підприємства повинна формуватися на основі діагностики, бенчмаркінгу, аутсорсингу, реінжинірингу бізнес-процесів, встановленню внутрішніх лімітів та нормативів.